

af at fremme Lovforslaget i Øjeblikket, er den overordentlig store Transport ikke alene af Mergel, men navnlig af Brændslesmaterialier, men vi maa være klare over, at det Materiel, der til det Formaal kan skaffes til Veje, er ret begrænset, saa alt for stor Tillid til, at Lovforslaget vil kunne afhjælpe noget meget føleligt Savn i den allernærmeste Tid, hvor der aller mest trænges til Hjælp i saa Henseende, kan vi muligvis ikke nære. Men, som sagt, jeg tror, at det er et godt og forsvarligt Lovforslag, og jeg skal derfor paa mit Partis og egne Vegne anbefale det til hurtig Fremme og uforandret Vedtagelse.

Jørgen Hald: Det slaar ganske sikkert ikke fejl, at saadanne Anlæg, som er nævnte i Lovforslaget, mange Steder i Landet vil virke rigtig heldigt. Det gælder om for os at faa udnyttet alle de Muligheder, som er naturlige for vort Land. Man har under den Situation, vi lever under, set, hvilken stor Betydning dette har, naar vi er henviste til at skulle klare os med vore egne Frembringelser. Det kan godt ske, at disse Anlæg ikke vil komme til fuld Nytte og Anvendelse — det var at haabe, at de ikke vil det — under den nuværende Situation, men ogsaa efter denne vil det fremdeles være af Betydning for os at kunne benytte det, som er naturligt for os her i vort Land. Det er en Selvfølge, at som Mergelspor betragtet vil disse Anlæg have meget stor Betydning, idet de kalkfattige Jorder vil kunne yde noget mere baade til Underhold af Mennesker og Kreaturer. Det slaar heller ikke fejl, at som Transportmidler vil disse Baner faa meget stor Betydning paa mange Steder i Landet; hvor der findes Varer i større Mængder, men mangler Transportmidler, vil det være af grumme stor Betydning, at saadanne kommer frem. Og skulde det ske — jeg synes, det kunde ligge i Lovforslaget —, at en stor Udvikling finder Sted efter en saadan Lov, vilde det kun være af det gode. Det vilde vise, at Loven har afhjulpet en Trang og gjort stor Nytte. Jeg skal derfor paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og hurtig Gennemførelse.

Jørgen Berthelsen: Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at rette et Par Spørgsmaal til den højtærede Trafikminister angaaende det foreliggende Lovforslag. Det første skulde være: Mon der kan skaffes Materiel til disse Baner? Saa vidt jeg ved, er der i Henhold til Lov Nr. 206 af 20.

April 1917 Ret til at ekspropriere Spor til Transport af Brændsel. Loven udløber ganske vist den 1. April 1918, men den skal maaske fornys — det ved jeg ikke. Men saa vidt jeg har faaet oplyst, er der af Brændselsnævnet stillet Anmodning om ca. 150 km Spor af den Slags, Talen er om her, og det vil vistnok volde meget stor Vanskelighed at skaffe disse.

Der næst vil jeg gerne med Hensyn til Lovforslagets § 1 gøre en lille Bemærkning, som jeg haaber, at den højtærede Minister kan besvare tilfredsstillende. Der staar i § 1, 2det Stykke: „Alle Jordbrugere, Tørve- og Brændeproducenter i Banens Opland skal kunne blive Medlemmer af Selskabet“. Skal dette forstaas saaledes, at de skal melde sig straks, eller kan de optages paa et senere Tidspunkt?

I samme Stykke staar, at man ogsaa skal have Ret til at transportere andre Varer paa Banen. Der burde dog maaske der tilføjes, at de dog ikke skal gaa forud for dem, der er nævnte her i Loven. Jeg synes, at Bestemmelsen, som den staar, muligvis kunde misforstaas saaledes, at andre Varer endog havde en Fortrinsret fremfor dem, Loven egentlig omhandler.

I § 3, 2det Stykke, findes Udtrykket: „Tilslutning til en Statsbanestation“. De her paatænkte Mergelspor vil vistnok adskillige Steder ogsaa faa Forbindelse med Privatbaner. Dette er der ikke nævnt noget om, og det er maaske heller ikke nødvendigt, men jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om der er tænkt over dette Spørgsmaal. Der findes allerede private Baner, hvor der er en saadan Tilslutning af smalsporede Baner, men de er, saa vidt jeg har kunnet se, ikke nævnte, heller ikke i Bemærkningerne til Lovforslaget. Jeg synes, at det er rigtigt ogsaa for Fremtidens Skyld at høre, hvad den højtærede Minister mener om dette Spørgsmaal.

Ministeren for offentlige Arbejder (Hassing Jørgensen): Det har glædet mig at høre den Enstemmighed, hvormed man fra alle Sider ønsker denne Sag hurtigt fremmet. Det ærede 5te Medlem for 9de Kreds (Jensen-Grimsbjerg) udtalte som en mindre Indvending mod Lovforslaget, at det maaske kunde være noget betænkeligt, at Erstatningen for Arealafstaaelse i de Tilfælde, hvor Ulemper og Skade er særlig store, skal fastsættes af Bestyrelsen, og det er ogsaa muligt, at det vilde have været mindre betænkeligt, hvis Lodsejerne selv